EUROPEAN AGENCY
for Special Needs and Inclusive Education

VOICES INTO ACTION

GLASOVI V AKCIJI

Okvir za smiselno sodelovanje učencev in družin pri odločanju o izobraževanju

RESNIČNI NAPREDEK NA POTI DO INKLUZIVNEGA IZOBRAŽEVALNEGA SISTEMA SE LAHKO ZGODI ŠELE, KO BOMO ...

PREPOZNALI | SLIŠALI | RAZUMELI | SE ODZVALI NA

... VSE GLASOVE

Učenci in družine le redko vplivajo na odločitve o izobraževanju, ki neposredno vplivajo na njihova življenja, čeprav imajo možnost izraziti svoje mnenje v svojih razredih in skupnostih.

Projekt **Glasovi v akciji** (Voices into Action - VIA) raziskuje načine za razvoj bolj participativnega pristopa k odločanju o izobraževanju, pri čemer so v središču učenci in družine.

Predlaga okvir za smiselno sodelovanje VIA v inkluzivnem izobraževanju, orodje za razmišljanje, ki opisuje praktične in etične vidike pred sodelovanjem, med njim in po njem.

Kaj so »glasovi«?

Sporočajo vrednote, prepričanja, stališča in perspektive učencev in njihovih družin.

Kaj je »smiselno sodelovanje«?

Priznavanje in vključevanje glasov učencev in družin kot **enakovrednih** in **sestavnih delov** razprav na vseh ravneh sistema. To vključuje zagotavljanje **aktivnega delovanja** in **skupne moči za** predlaganje zamisli in vplivanje na odločitve.

Okvir za smiselno sodelovanje VIA v inkluzivnem izobraževanju

Okvir VIA temelji na modelu sodelovanja otrok, ki ga je razvila Laura Lundy (2007).[1] Štiri pojme modela, »**prostor**«, »**glas**«, »**občinstvo**« in »**vpliv**« prenaša v izobraževalni kontekst in ga razširja, da ne vključuje le otroke in mlade, ampak tudi družine, pri tem pa upošteva ključne etične vidike.

Oblikovalci politik, vodstva šol, učitelji in drugi deležniki v izobraževanju lahko okvir VIA uporabijo za:

- **upoštevanje in odzivanje na glasove vseh pri sprejemanju odločitev, zlasti tistih, ki so potisnjeni na rob družbe ali izpostavljeni izključenosti;**
- **razvijanje sposobnosti vseh zainteresiranih strani (znanje, razumevanje in spretnosti) za poslušanje in izmenjavo mnenj;**
- **uvajanje in podpiranje etičnega pristopa v vseh fazah (tj. varnost, dostopnost, ranljivost, pristranskost in preglednost);**
- **ohranjanje, ocenjevanje in nadaljnje izboljševanje udeležbe različnih zainteresiranih strani v različnih sistemih in okoliščinah.**

Okvir VIA

Ustvarjajte varne in vključujoče priložnosti za oblikovanje in izražanje mnenj

- zmanjšajte pristranskost izbora z zagotavljanjem, da so vključene marginalizirane skupine;
- uporabite tehnologijo, medgeneracijske pristope in skupnostno delo nevladnih organizacij;
- bodite pozorni na vprašanja v zvezi z dostopnostjo, soglasjem/privolitvijo, varnostjo, pravico do izražanja mnenja in pravico do informacij.

Omogočanje svobodnega izražanja glasov v izbranem mediju

- razpravljajte o temah, ki so smiselne, pomembne in koristne za posameznika/skupino;
- zagotovite dostopno pripravljalno gradivo in ustrezno podporo za krepitev zmogljivosti za sodelovanje;
- bodite pozorni na pomisleke v zvezi z ranljivostjo, osebnimi podatki in pravico do usmerjanja s strani odraslih.

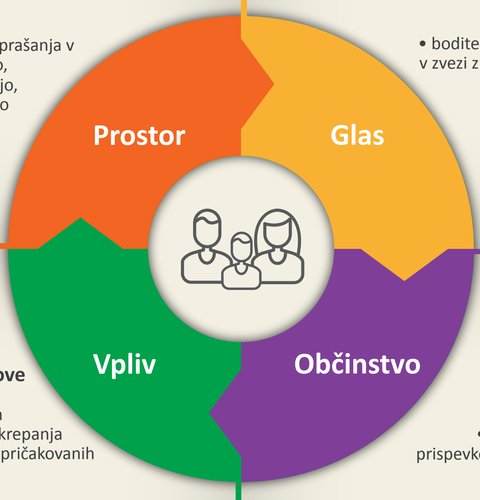

Odzivanje na glasove

- zagotovite jasnost in preglednost glede ukrepanja na podlagi glasov in pričakovanih učinkov;
- vsem udeležencem zagotovite ustrezne povratne informacije in jih vključite v postopke ocenjevanja;
- bodite pozorni na morebitno napačno razlago glasov in nenamerne posledice.

Odgovorno poslušanje glasov

- spodbujajte in cenite prispevkov medgeneracijskih in različnih perspektiv;
- omogočite dostop do ustrezne podpore in sredstev za razumevanje in razlago izraženih stališč;
- bodite pozorni na neravnovesje moči in nezavedno pristranskost.

Na spletnem mestu VIA boste izvedeli več o projektu, okviru in spletnem orodju VIA, ki je interaktivni vir informacij in primerov prakse:

www.european-agency.org/activities/VIA

© European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2022

[1] Lundy, L., 2007. '"Voice" is not enough: conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child' *British Educational Research Journal*, 33 (6), 927–942. www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01411920701657033

VOICES INTO ACTION

SL

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja pripadajo avtorjem in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske komisije. Niti Evropska unija niti Evropska komisija zanje ne odgovarjata.